

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA
Raportul de activitate al
Responsabilului cu Protecția Datelor („DPO”) privind
activitatea de conformarea a UNBR cu prevederile aplicabile în materia protecției datelor cu caracter personal

Capitolul I. CONTEXT

Colaborarea dintre UNBR și Spătaru G. Mădălina a fost inițiată având în vedere lansarea proiectului privind acordarea accesului și prelucrarea datelor cu caracter personal din Registrul Național de Evidență a Persoanelor al Direcției Generale pentru Evidența Persoanelor, în scopul obținerii de către avocați a datelor cu caracter personal necesare îndeplinirii atribuțiilor legale de asigurare a accesului justițiabililor la justiție într-un termen rezonabil și de acordare a asistenței juridice, precum și în scopul actualizării de către barourile membre ale UNBR a tabloului avocaților și a gestionării în bune condiții a Fondului de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților.

Pe fondul colaborării în acest scop inițial, s-a identificat oportunitatea actualizării măsurilor, procedurilor și proceselor existente la nivelul UNBR pentru asigurarea protecției datelor cu caracter personal, inclusiv din perspectiva informării adecvate referitor la activitățile de prelucrare desfășurate și gestionarea adecvată a solicitărilor persoanelor vizate.

Având în vedere acest context, s-a stabilit un plan de măsuri de remediere la nivelul UNBR, ce are în vedere principalele proceduri și măsuri necesar a fi implementate pentru minimizarea riscurilor în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal.

Suplimentar, din perspectivă contractuală, s-a recurs la o analiză a contractelor în vigoare la nivelul UNBR, ce implică o componentă de prelucrare a datelor cu caracter personal și actualizarea acestora astfel încât să se asigure controlul asupra datelor cu caracter personal prelucrate, precum și stabilirea în mod clar a drepturilor și obligațiilor părților contractuale astfel încât acestea să se asigure gestionarea corectă și legală a datelor cu caracter personal.

Totodată, având în vedere că informarea adecvată a persoanelor vizate reprezintă o condiție *sine qua non* pentru asigurarea conformității cu prevederile aplicabile în materia protecției datelor cu caracter personal s-a recurs, fie la actualizarea notelor de informare existente, fie la implementarea unor noi note de informare, pentru noi activități de prelucrare, cum ar fi, spre exemplu, Nota de informare aplicabilă în cadrul parteneriatului cu Ambasada Statelor Unite ale Americii la București, pentru asigurarea priorității pentru avocați în procesul de obținere a vizei temporare B1/B2 pentru acordarea accesului pe teritoriul Statele Unite ale Americii.

În același timp, având în vedere calitatea UNBR de organ reprezentativ și deliberativ al barourilor din România, ce rezolvă probleme interesând profesia de avocat, s-a stabilit oportunitatea creșterii conștientizării în rândul avocaților cu privire la importanța asigurării protecției datelor cu caracter personal, inclusiv în contextul utilizării în continuă creștere a sistemelor de inteligență artificială, prin elaborarea unui Ghid de bune practici, de avut în vedere de către avocați.

Capitolul II. MĂSURI IMPLEMENTATE

Obligații de informare

- Implementare notă de informare pentru avocați privind accesul la Registrul Național de Evidență a Persoanelor
- Implementare notă de informare pentru justițiabili privind accesul la Registrul Național de Evidență a Persoanelor
- Implementare notă de informare privind parteneriatului cu Ambasada Statelor Unite ale Americii la București, pentru asigurarea priorității pentru avocați în procesul de obținere a vizei temporare B1/B2 pentru acordarea accesului pe teritoriul Statele Unite ale Americii
- Actualizarea notei de informare pentru platforma ifep.ro
- Actualizarea notei de informare pentru accesarea fondului de solidaritate
- Actualizare notă de informare și cerere de acces ANCP

Obligații contractuale

- Implementare acord de confidențialitate pentru gestionarea activității de acces la Registrul Național de Evidență a Persoanelor
- Implementare acord de prelucrare a datelor cu caracter personal privind implementarea platformei ifep.ro
- Implementare acord de prelucrare a datelor cu caracter personal privind implementarea modulului Registry
- Implementare act adițional privind execuția de carduri CCBE
- Asigurarea unui instructaj adecvat pentru angajații cu atribuții în gestionarea activității de acces la Registrul Național de Evidență a Persoanelor

- Implementarea unui regulament de acces la Registrul Național de Evidență a Persoanelor
- Efectuarea unei analize privind necesitatea actualizării cadrului contractual existent între UNBR și ANCP

Proceduri și procese

- Implementarea unei proceduri privind gestionarea solicitărilor de ștergere a datelor cu caracter personal din platforma ifep.ro
- Implementarea unui registru de evidență al activităților de prelucrare desfășurate ca urmare a acordării accesului la Registrul Național de Evidență a Persoanelor
- Implementarea unei proceduri privind gestionarea solicitărilor persoanelor vizate pentru activităților de prelucrare desfășurate ca urmare a acordării accesului la Registrul Național de Evidență a Persoanelor
- Derularea unei evaluări de impact cu privire la protecția datelor cu caracter personal pentru activitățile de prelucrare desfășurate ca urmare a acordării accesului la Registrul Național de Evidență a Persoanelor

Capitolul III. GESTIONAREA SITUAȚIEI OCAZIONATE CU PLATFORMA IFEP.RO

În data de 05 ianuarie 2024, utilizând platforma informatică a domeniului incorpo.ro, deținut de societatea ENTRYRISE S.R.L., au fost transmise de pe adresa de e-mail alexandra.ardelean@incorpo.ro e-mailuri semnate de administratorul societății, către un număr important de avocați (se estimează peste 30.000 de e-mailuri), pe adrese de e-mail, în care se pretinde că au fost obținute o serie de informații din baza de date aferentă platformei ifep.ro (CNP, număr de telefon, număr de legitimație / card avocat CCBE) prin utilizarea unui „*endpoint accesibil fără parolă, și indexat de Google.*” Se susținea în e-mail că „*acest endpoint a fost accesibil pentru aproximativ 2 ani*”, însă nu sunt deținute „*informații clare*”. În cuprinsul e-mailului se arată că „*a fost notificat IFEP în mod direct pe adresa de mail din termenii și condițiile pentru a rectifica problema*” și că „*deși s-a rectificat în aceeași zi, avocații nu au fost notificați de existența breșei*”. Se recomandă în e-mail citirea „*comunicatului de presă al Incorpo.ro referitor la breșa de securitate al IFEP*”. Nu în ultimul rând, în partea finală a e-mailului se arată faptul că avocatul care dorește o probă cu privire la existența breșei este rugat să transmită prin e-mail la adresa office@incorpo.ro un document semnat electronic prin care să solicite expres și să furnizeze totodată societății ENTRYRISE S.R.L. care deține platforma domeniului incorpo.ro dreptul/acordul de procesare al datelor respective pentru a transmite avocatului totalitatea datelor obținute.

În același timp, societatea ENTRYRISE S.R.L. a publicat un comunicat¹ din care a rezultat o suspiciune rezonabilă că datele cu caracter personal aparținând a aproximativ 30.000 de avocați se regăsesc pe infrastructura informatică a societății ENTRYRISE S.R.L., în mod neautorizat.

¹ https://www.incorpo.ro/ro-ro/press/ifep-data-breach/?utm_nooverride=1&utm_source=smtp&utm_medium=newsman&utm_campaign=SMTP-20240105

Aceste acțiuni au stârnit îngrijorare în rândul avocaților, iar UNBR, în calitate de organ reprezentativ și deliberativ al barourilor din România, ce rezolvă probleme interesând profesia de avocat, astfel cum este reglementat prin Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, a lansat o investigație amplă referitor la cele de mai sus.

Investigația a presupus interogarea tuturor registrelor informatice existente la nivelul ifep.ro, prin:

- Verificarea codului sursă aferent endpoint-ului menționat ca fiind vulnerabil;
- Verificarea codului sursă aferent tuturor interfețelor, procedurilor stocate;
- Verificarea evenimentelor existente pe server;
- Verificarea corespondenței.

Au fost de asemenea luate următoarele măsuri de răspuns imediat:

Din punct de vedere tehnic

- Efectuare verificări cu privire la elementele apărute în spațiul public în vederea identificării potențialei breșe de securitate la care s-a făcut referire;
- Evaluarea tehnică amănunțită a codului sursă pe aspectele tehnice precizate în spațiul public, respectiv endpointul <https://www.ifep.ro/Ws/InternalWebServices.aspx>, a tuturor dependențelor acestuia și a interfețelor unde este utilizat, pentru a vedea dacă se susțin informațiile apărute în spațiul public;
- Verificarea altor aspecte specifice codului sursă ce ar fi putut intra în categoria breșei de securitate menționate;
- Verificarea integrității bazei de date;
- Verificarea sistemului de operare (jurnale);
- Verificarea existenței pachetelor noi de actualizare ale sistemului de operare și ale aplicațiilor instalate și analiza impactului acestora;
- Actualizarea pachetelor nuget (bibliotecile folosite în portal) la ultimele versiuni, unde a fost posibil;
- Înlocuirea unor pachete nuget cu unele mai eficiente;
- Actualizarea codului sursă prin adăugarea unor elemente de jurnalizare a endpoint-ului la care s-a făcut referire în breșa de securitate;
- Implementarea pe serverul de email a unui script care transmite pe mail-ul helpdesk@ifep.ro în mod automat, în fiecare săptămână, a tuturor jurnalelelor corespondenței;

- Inițierea unui proces de evaluare tehnică amănunțită a tuturor interfețelor existente în portal, a structurii bazei de date, a procedurilor stocate pentru a identifica dacă există vreo vulnerabilitate ce ar fi putut fi exploataată prin: injectare SQL (SQL injection), cross-site scripting (CSS), cross-site request forgery (CSRF), buffer overflow, injecție comenzi, expunere date sensibile, vulnerabilități ale bibliotecilor cu impact asupra portalului, atacuri MitM (man-in-the-middle), verificarea elementelor de securitate aferente autentificării și gestionării sesiunilor, configurările de securitate, validarea și sanitizarea inputurilor, deserializarea datelor cu posibilitate de rulare cod arbitrar, analiza algoritmilor criptografici pentru a identifica nivelul de protecție și nivelul de actualitate, atacuri Denial of Service (DoS) și Distributed Denial of Service (DDoS) precum și alte vulnerabilități ce ar putea fi identificate în urma analizei;
- verificarea corespondenței pentru a vedea dacă se susțin elementele lansate în spațiul public informațiile privind potențiala breșă de securitate.

Din punct de organizatoric

- Comunicarea continuă și eficientă între UNBR și societatea Intra Connect S.R.L. (în calitate de persoană împuternicită);
- Formularea de răspunsuri prompte la solicitările de informații ale avocaților;
- Formularea de răspunsuri prompte la solicitările de exercitare a drepturilor emise de avocați;
- Emiterea unui comunicat transparent² privind rezultatul investigațiilor interne și următorii pași de gestionare a situației;
- Transmiterea unei sesizări către ANSPDCP privind situația ocazională. Pentru claritate, această sesizare a avut în vedere atragerea atenției autorității de supraveghere cu privire la acțiunile întreprinse de ENTRYRISE S.R.L. și administratorul său. Până la acest moment, nu am primit actualizări din partea autorității de supraveghere.
- Furnizarea de răspunsuri asupra întrebărilor transmise de ANSPDCP cu privire la pretinsa breșă de securitate.

Ca urmare a investigației interne desfășurate, s-a concluzionat că nu a fost identificată nicio breșă de securitate de tipul celei reclamate în spațiul public.

În același timp, UNBR a sesizat ANSPDCP cu privire la deținerea unor date cu caracter personal, făcută public prin comunicatul și e-mailul transmis, în vederea atragerii atenției autorității de supraveghere asupra anumitor prelucrări ilegale de date ce ar fi putut fi săvârșite de către terțul în discuție.

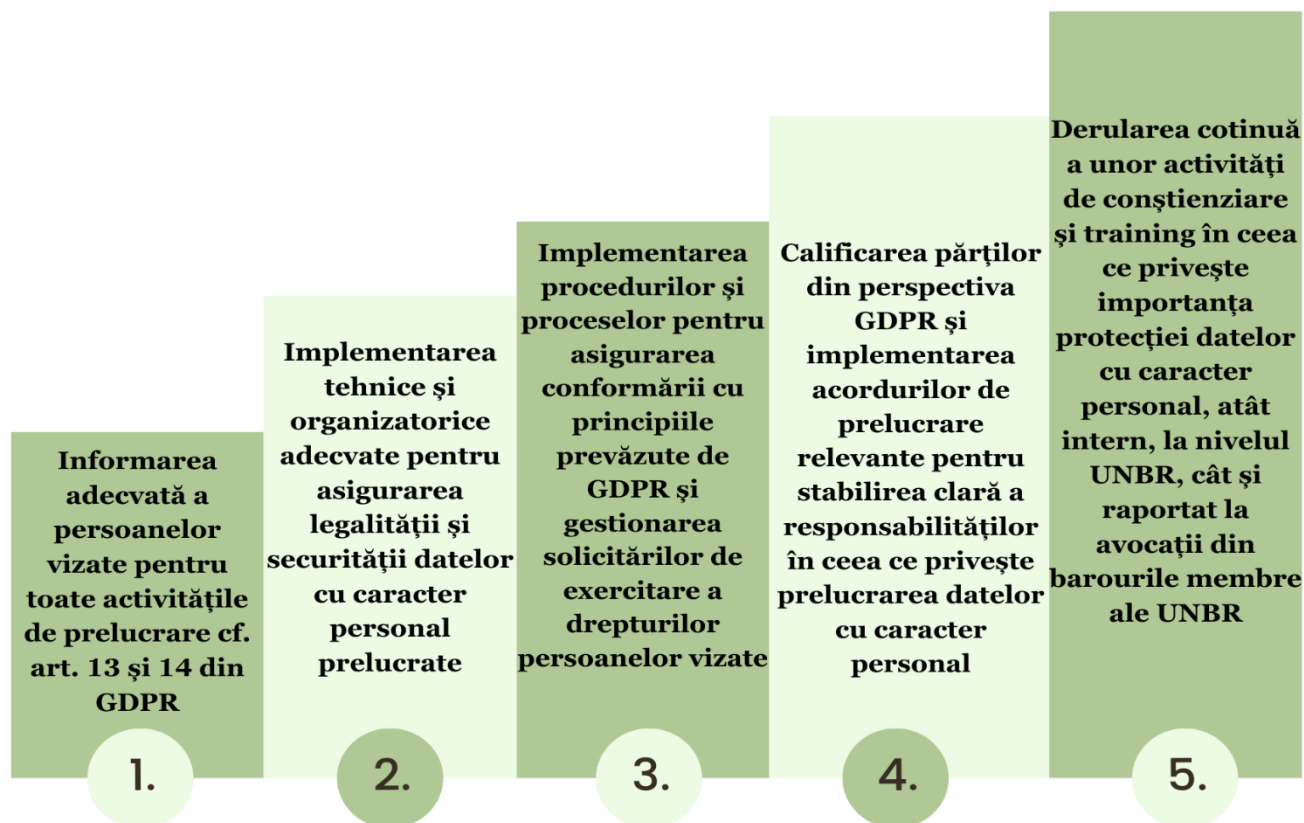
² <https://www.unbr.ro/comunicat-al-comisiei-permanente-a-unbr-referitor-la-informatiile-aparute-in-spatiul-public-cu-privire-la-o-pretinsa-bresa-de-securitate-a-platfomei-ifep/>

Capitolul IV. MĂSURI ÎN CURS DE IMPLEMENTARE

Nr. crt.	Deficiența identificată	Risc posibil	Măsura propusă	Compartimente	Specificații/Status
1.	Registrul privind activitățile de prelucrare existente la nivelul UNBR	Încălcare art. 30 din GDPR	Redactarea și implementarea unui registru general privind activitățile de prelucrare existente la nivelul UNBR. Registrul va fi actualizat periodic, raportat la noile activități de prelucrare/noile proiecte implementate de UNBR	Secretariat Compartiment Protecția Datelor	Este implementat un registru specific privind accesul la RNEP. Este necesară redactarea și implementarea unui registru general care să acopere toate activitățile de prelucrare.
2.	Procedura generală de gestionare a cererilor persoanelor vizate	Încălcare Capitolul III din GDPR și art. 32 din GDPR	Redactarea și implementarea de proceduri pentru a asigura că drepturile persoanelor vizate sunt respectate	Secretariat Compartiment Protecția Datelor	Este implementată o procedură specifică de gestionare a cererilor persoanelor vizate privind accesul la RNEP. Este necesară redactarea și implementarea unei proceduri generale privind gestionarea cererilor persoanelor vizate.
3.	Procedura privind gestionarea incidentelor de securitate	Încălcare art. 32 și 33-34 din GDPR	Redactarea și implementarea procedurii privind (i) acțiunile necesare a fi întreprinse în cazul unui incident de securitate, (ii) termenele de răspuns (iii)	Secretariat Compartiment Protecția Datelor	Este necesară redactarea și implementarea unei proceduri privind gestionarea incidentelor de securitate pentru asigurarea unui răspuns

			persoanele/departamentele responsabile		imediat și eficient cu privire la orice breșe/suspiciuni referitoare la existența unor breșe.
4.	Procedura care sa reglementeze fluxul și arhivarea datelor cu caracter personal (fie electronic, fie fizic)	Încălcare art. 5 și 32	Redactarea și implementarea procedurii privind fluxul și arhivarea documentelor ce conțin date cu caracter personal la nivelul UNBR (fie electronic, fie fizic)	Secretariat Compartiment Protecția Datelor	Este necesară implementarea unei astfel de proceduri care să asigure condițiile în care documentele ce conțin date cu caracter personal, atât în format electronic, cât și fizic
5.	Notele de informare implementate la nivelul UNBR	Încălcare art. 12, 13 și 14	Revizuirea notelor de informare implementate la nivelul UNBR pentru a cuprinde totalitatea informațiilor prevăzute de art. 12, 13 și 14 din GDPR, precum și pentru asigurarea respectării principiului transparenței	Secretariat Compartiment Protecția Datelor	-
6.	Derulare training	Încălcare art. 32	Este necesară derularea periodică de training-uri cu personalul din cadrul UNBR ce gestionează documente care conțin date cu caracter personal în vederea conștientizării importanței protecției datelor cu caracter personal și a familiarizării cu noțiunile aplicabile în materie	Toate compartimentele	-

Obiective în materia protecției datelor cu caracter personal la nivelul UNBR

Capitolul VI. CONCLUZII

UNBR acordă o atenție sporită protecției datelor cu caracter personal, înțelegând că procesul de conformare reprezintă o activitate continuă, ce presupune convergența a multiple structuri.

Importanța unor procese și proceduri corect implementate și asimilate la nivelul UNBR asigură atât *(i)* derularea de activități de prelucrare în legalitate, conform cu principiile și prevederile statuate de legislația și recomandările aplicabile la nivel european și național, cât și *(ii)* răspunsuri prompte la orice potențiale incidente.

Activitatea UNBR urmărește în vedere respectarea tuturor principiilor statuate de GDPR în îndeplinirea atribuțiilor de organ reprezentativ și deliberativ al barourilor din România, ce rezolvă probleme interesând profesia de avocat.

În acest sens, eforturile UNBR de asigurare a unei conștientizări sporite în ceea ce privește respectarea prevederilor în materia protecției datelor cu caracter personal continuă și se intensifică, în special în contextul utilizării la scară largă a noilor tehnologii, inclusiv a sistemelor de inteligență artificială.